

UvA-DARE (Digital Academic Repository)

Splatterfugl [Review of: H. Mortensen (2015) Kvinden i korshæren]

van der Liet. H.

Publication date
2015

Document Version
Final published version

Published in
Litteraturmagasinet Standart

Link to publication

Citation for published version (APA):

van der Liet, H. (2015). Splatterfugl [Review of: H. Mortensen (2015) Kvinden i korshæren]. Litteraturmagasinet Standart, 29(3), 25.

General rights

It is not permitted to download or to forward/distribute the text or part of it without the consent of the author(s) and/or copyright holder(s), other than for strictly personal, individual use, unless the work is under an open content license (like Creative Commons).

Disclaimer/Complaints regulations

If you believe that digital publication of certain material infringes any of your rights or (privacy) interests, please let the Library know, stating your reasons. In case of a legitimate complaint, the Library will make the material inaccessible and/or remove it from the website. Please Ask the Library: https://uba.uva.nl/en/contact, or a letter to: Library of the University of Amsterdam, Secretariat, Singel 425, 1012 WP Amsterdam, The Netherlands. You will be contacted as soon as possible.

UvA-DARE is a service provided by the library of the University of Amsterdam (https://dare.uva.nl)

Download date:11 Feb 2023

Splatterfugl

Henning Mortensens ny roman minder mest om sig selv, men alligevel ikke helt

Henning Mortensen Kvinden i korshæren 160 sider, 199,95 kr. Gyldendal

Anmeldt af Henk van der Liet

ENNING MORTENSEN er en af vore faste, groteske litterære spasmagere, der er bedst når de kan slippe tøjlerne, ironisere, gøre grin med deres romanpersoner og gi' et hib til tidsånden og moralen. For ham er litteraturen et cirkus med gøglere, akrobater og klovne - simpelthen et fantastisk menageri af romanpersoner (og dyr). Også i »Kvinden i korshæren« er Mortensens signatur overalt, men denne gang er der tale om en cirkusforestilling med et uforløst program. I stedet for at slå en befriende latter op, trækker læseren blot på smilebåndet når forfatteren åbner for tryllekassen. For Mortensen har skrevet et lille bittersødt og melankolsk trekantsdrama om tre skæve, absurdistiske romanpersoner. Romanen er en sjov, men også kunstlet og lidt orienteringsløs fortælling om tre ulyksalige eksistenser der er prisgivet forfatterens sprælske luner. Dermed forbliver Mortensens romanpersoner fantasifostre der til forveksling kunne minde om virkelige mennesker, men alligevel ikke er andet end rene fiktionsprodukter, hjernespind, der kun lever på papiret.

Bundfald

Trekantsfortællingens hovedskikkelser er den midaldrende Frida Hansen, der tilbringer sine dage på en afdeling i Kirkens Korshær, hvor hun er ansat i en afdeling der reparerer legetøj. Hendes speciale er at udbedre puslespil inden de sælges i genbrugsbutikken. Hun arbejder sammen med Søren, der er den ene af de to mandlige modspillere, mens Fridas genbo, den fyrede og forsumpede forhenværende kriminalbetjent Henry Petersen er den anden.

Dette trekløver befinder sig i København hvor metrobyggeriet, der er en slags baggrundsstøj, er i fuld gang. Metrobyggeriet foregår i udkanten af romanpersonernes bevidsthed og det er såvel et fingerpeg om at det byrum hvori de befinder sig er under forvandling, og samtidig en antydning af at der foregår noget underjordisk, lønligt og måske fordækt.

Samtlige romanpersoner er havarerede individer, der socialt og psykisk er kommet til skade af livets gang. Frida Hansen er praktisk talt analfabet og hendes verden er i alle henseender meget begrænset. Hun bor i et lille, rodet hummer, ikke langt fra arbejdspladsen i Kirkens Korshær, hvor hun arbejder sammen med den lidt sjofle Søren, der er født i en nordtysk by hvor hans mor arbejdede som prostitueret. Efter en afsporet ungdom er han efterhånden kommet på ret køl igen, noget som især skyldes et natligt møde med en ufo, en oplevelse der fuldstændigt har ændret hans holdning til tilværelsen. Den tredje ›taber‹ er Fridas genbo, den tidligere politimand Henry Petersen der voksede op i en plejefamilie med en mandsling, nærmest en dværg, som far. For mange år siden er han blevet fyret efter en klage om seksuelt overgreb mod en prostitueret. I mellemtiden er hans kone død efter lang sygdom og han er i bogens nutid sunket helt til bunds, drikker sprut og spiller rockmusik for fuld udblæsning når det passer ham, mens hans eneste selskab er en kanariefugl. Henry er et ynkeligt menneske, der går rundt med selvmordstanker, samtidig med at han udspionerer Frida, som han senere lokker hjem til sig, hvor han bedøver og udnytter hende seksuelt.

Englenes fagforening

En central og underholdende del af romanen rummer Fridas fantasier om hvordan hun vil hævne sig på Henry. Adskillige scenarier, fra en blodig nedslagtning med japanske køkkenknive og efterfølgende lemlæstelse og partering, til en slapstickagtig othellokage lige i fjæset, beskrives minutiøst og med masser af humor. I stedet for at blive slået ihjel af Frida begår Henry selvmord ved at kaste sig ud fra Vor Frelsers Kirke. Og trekanten opløses ved at Frida og Søren omsider bliver et par. De tager på bryllupsrejse til Sørens fødeby Plön og derefter går de på jagt efter en lejlighed i en af København forstæder.

Men hvorfor kommer »Kvinden i korshæren« så alligevel ikke til at 'flyve'? Mortensen leger i romanen med Korshærens eget slogan »Vi møder folk i øjenhøjde, også når de ligger ned«, og han får sandelig sine romanpersoner ned på jorden. Henry Petersen bliver tværet ud efter sin frivillige flyvetur fra Vor Frelsers Kirke, og Frida skal ikke bilde sig ind at hun er »formand for englenes fagforening« og Søren er, efter sit natlige møde med ufoen, grangiveligt blevet et ganske almindeligt menneske med begge ben på jorden. Men hvor sjovt er det at iagttage disse litterære sprællemænd? Fra tid til anden føler man sig som læser lidt af en ufrivillig voyeur i dette mortenske menageri, især når han stiller sine hovedpersoner - og på en måde også læseren - i gabestokken.

»Kvinden i korshæren« er hverken en fuldblods gyser eller en parodi på selvsamme genre, ej heller indeholder den en eller anden form for kritisk morale. Dermed er bogen – selvom den som fortælling er skruet godt sammen – for denne læser ikke andet end underholdning og et billigt grin. Og da fortælleren i bogens slutning antyder at Frida måske blot har fantaseret det hele, ligesom hun hele tiden bliver borte i puslespillenes klicheagtige billeder, føler man sig taget lidt ved næsen. Det viser sig at der ikke mangler brikker i romanens spejlkabinet, måske blot dybde.